

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **Remedicum, s.r.o.**, se sídlem Štefánikova 877/3, Český Těšín, zast. Mgr. Piotrem Adamczykem, advokátem se sídlem nám. Svobody 527, Třinec, proti žalované: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Štěpánská 796/44, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 3. 2022, čj. ČOI 33554/22/O100/Be/Št, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 2. 2023, čj. 22 A 38/2022-64,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek ve výši **5 000 Kč**, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jejího zástupce.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Česká obchodní inspekce, inspektorát Olomoucký a Moravskoslezský, rozhodnutím ze dne 9. 4. 2021, čj. ČOI 49241/21/3100/R 0065/Vit, shledal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku dle § 54 odst. 4 písm. b) zákona č. 90/2016 Sb., o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh. Toho se žalobkyně měla dopustit tím, že porušila v postavení dovozce právní povinnosti dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 216/425 o osobních ochranných prostředcích a uvedla na trh výrobek (osobní ochranný prostředek kategorie III – respirátor FFP2/KN95), u něhož před uvedením na trh nezajistila skutečnosti, jejichž výčet je součástí výroku označeného rozhodnutí (zejm. provedení postupu k posouzení shody, řádné označení zboží, přiložení návodů apod.). Za to jí inspektorát uložil pokutu ve výši 60 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení.

[2] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím k odvolání žalobkyně změnila prvostupňové rozhodnutí tak, že do výroku doplnila odkaz na konkrétní prodejní doklady vystavené žalobkyní jejímu českému odběrateli, a naopak z něj vypustila odkaz na „další harmonizační právní předpisy Unie“. Pokutu žalovaná snížila na 40 000 Kč (v tomto směru především nezohlednila počet prodaných kusů výrobků jako přitěžující okolnost) a ve zbytku napadené prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

[3] Rozhodnutí žalované napadla žalobkyně žalobou u Krajského soudu v Ostravě. Připustila, že došlo k naplnění formální stránky přestupku, žalovaná však podle žalobkyně nezohlednila zvláštnosti případu (materiální korektiv). V jejím jednání chybí znak společenské škodlivosti. Žalobkyně poukázala též na zjevnou nepřiměřenost pokuty.

[4] Krajský soud žalobu výše uvedeným rozsudkem zamítl. Předně poukázal na to, že žalobkyně uplatnila v žalobě shodný text jako v odporu a poté i v odvolání. Správní orgány na její námitky podrobně reagovaly. Vzaly v úvahu krizovou situaci jara 2020, nicméně poukázaly především na to, že žalobkyně mohla kromě „klasické cesty“ uvádění osobních ochranných prostředků na trh (ve smyslu nařízení 2016/425) využít zjednodušený postup dle Doporučení Evropské komise 403/2020, umožňující dodávat spotřebitelům osobní ochranné pomůcky v co nejkratší době. Žalobkyně nepostupovala ani jedním z těchto (legálních) procesů. Správní orgány se věnovaly i rozdílu mezi tím, jak mohly být takové prostředky dodávány v daném období obchodníky volně do evropské tržní sítě oproti režimu, v němž státní orgány mohly dodávat osobní ochranné prostředky vybraným skupinám konečných uživatelů. Jediné, v čem se krajský soud neshodl s žalovanou, byl argument založený na skutečnosti, která nemohla být známa v době spáchání skutku (došlo ke zpětnému hodnocení šíření viru). Podle krajského soudu i přes tento dílčí nedostatek rozhodnutí správních orgánů ob stojí, neboť i bez dané části odůvodnění obsahují dostatek konkrétní a přiléhavé argumentace, včetně vypořádání otázky zákonem chráněného zájmu. Vyhovují i požadavkům žalobkyní obecně zmíněné judikatury. K výši pokuty pak soud především uvedl, že za daný přestupek lze uložit pokutu až do 500 000 Kč. Možností upuštění od uložení správního trestu se zabýval již inspektorát a žalobkyně na jeho argumentaci nijak v žalobě nereagovala. Zabýval se přitěžujícími i polehčujícími okolnostmi a majetkovými poměry žalobkyně. Žalovaná pak ještě více zohlednila mimořádnost situace na jaře 2020 a upustila od hodnocení počtu 1 500 kusů respirátorů jako přitěžující okolnosti.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[5] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost. Podstatu sporu spatřuje ve vyřešení otázky, zda „došlo při dovozu ... respirátorů z Číny v březnu 2020 a jejich následném uvedení na český trh k naplnění materiální škodlivosti jednání stěžovatelky, a pokud ano, zda je výše uložené pokuty za takové jednání přiměřená“. Připomněla, že respirátory byly testovány dle čínské technické normy a byl k nim předložen i certifikát evropské oznámené zkušebny s odkazem na evropskou harmonizovanou normu. Nebyl však proveden postup pro posouzení shody výrobku dle nařízení 2016/425. Podle stěžovatelky je nutné zohlednit, že respirátory uváděla na trh v počáteční fázi krize spojené s šířením viru SARS-CoV-2, kdy v ČR panoval zcela zásadní nedostatek ochranných pomůcek, které by před šířením nemoci způsobované uvedeným virem chránily. Cílem stěžovatelky nebylo se na vzniklé situaci obohatit, ale být nápomocna v bezprecedentní krizi. Je zcela nepřiměřené posuzovat její případ toliko z pohledu naplnění formálních znaků skutkové podstaty přestupku. V daném případě existuje významná okolnost, která vylučuje

pokračování

společenskou nebezpečnost daného jednání, a tedy i nenaplnění materiálního znaku přestupku (k tomu odkázala na rozhodnutí NSS ze dne 9. 4. 2015, čj. 7 As 63/2015-29, a ze dne 13. 2. 2014, čj. 4 As 105/2013-31). Její případ nelze posuzovat jako „běžně se vyskytující případ přestupku“, ale je nutné jej posuzovat zejména z pohledu krizové situace na jaře 2020. Nelze se ztotožnit se závěrem žalované, že zpětně krize na jaře 2020 nebyla nijak zásadní, což potvrdil i krajský soud.

[6] Nesprávně byla vypořádána stěžovatelkou již dříve uplatněná argumentace, podle níž v dané věci jsou dány natolik zvláštní a bezprecedentní okolnosti, které odůvodňují aplikaci materiálního korektivu vymezení přestupku, jak je uveden v § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Stěžovatelka v této souvislosti citovala části výše již uvedených rozsudků sp. zn. 4 As 105/2013 a sp. zn. 7 As 63/2015. Žalovaná dostatečně nezohlednila situaci v době, kdy byly respirátory do ČR dovezeny a uvedeny na trh, a stejně tak i skutečnost, že celosvětově byl akutní nedostatek ochranných pomůcek, který ohrožoval zdraví a životy občanů ČR. Zároveň panovala ve společnosti enormní snaha a tlak dostat na český trh jakékoliv ochranné pomůcky, jež byly schopné zajistit ochranu zdraví a životů občanů. Stěžovatelka má být trestána za to, že do ČR dovezla kvalitní respirátory, ačkoli u nich nebyly splněny veškeré formální náležitosti, v době, kdy se všude užívaly z důvodu nouze podomácku vyrobené látkové roušky. Podle stěžovatelky jsou též naplněny podmínky pro upuštění od uložení správního trestu dle § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. V současné situaci nelze očekávat, že by se krize z jara 2020 opakovala, a proto k podobnému jednání, tedy nákupu a uvádění roušek na český trh, ze strany stěžovatelky již docházet nebude. Navíc, jak již konstatoval inspektorát, u stěžovatelky se ve sledovaném období uplynulých 3 letech jedná o první zjištěné porušení zákona o posuzování shody stanovených výrobků. Stěžovatelka neměla v úmyslu obcházet zákon, pouze se jí povedlo sehnat na mimoevropském trhu respirátory, které následně dopravila a uvedla na český trh s cílem ochrany života a zdraví občanů ČR, za což by neměla být následně trestána uložením pokuty.

[7] Žalovaná navrhla zamítnutí kasační stížnosti a ztotožnila se s napadeným rozsudkem. Mimořádnou situaci v ČR na jaře 2020 vyhodnotila pouze jako hledisko výrazně polehčující při úvaze o výměře sankce. Nesouhlasí s tím, že by posuzovala daný případ jen z hlediska formálních znaků přestupku. V odůvodnění jejího rozhodnutí je výslovná a dostatečně obsažná argumentace, proč s sebou jednání stěžovatelky neslo i signifikantní společenskou škodlivost. V napadeném rozhodnutí bylo zmíněno i doporučení Evropské komise 2020/403, které na tehdejší situaci reagovalo na úrovni aplikace evropského práva ve smyslu zjednodušení procedury. Ovšem ani tuto alternativní cestu stěžovatelka nevyužila. Certifikace dle čínské technické normy a certifikát evropské oznamované zkušebny jsou sice indikací, že alespoň k nějakému ověřování funkčních vlastností daného typu respirátoru došlo (byť nikoli evropskou zkušebnou s příslušnou specializací), což snižuje individuální závažnost deliktu, avšak nejedná se tu o doklad o legálním uvedení výrobku na trh (tj. splnění podmínek nařízení 2016/425 či doporučení 2020/403). Žalovaná doplnila, že ve vyjádření k žalobě ani v napadeném rozhodnutí stěžovatelce nevyčítala, že při nelegálním uvedení respirátorů na trh na jaře 2020 předem neodhadla, že se nakonec situace v ČR nevyvine tak dramaticky. Jádrem argumentu žalované byla v podstatě triviální skutečnost, že je jistě rozdíl mezi katastrofou potenciálně hrozící a katastrofou již nastalou. Lze jistě kvitovat s povděkem, že se stěžovatelce v situaci na jaře 2020 zdařilo na mimoevropském trhu opatřit 1500 kusů respirátorů a dopravit je na území ČR, ovšem k jejich okamžitému uvedení na

trh, bez naplnění předepsaných procedur dojít nemělo, a to jak ve smyslu formálním, tak i materiálním. Tehdejší okolnosti stěžovatelce sice výrazně polehčují, avšak ji nemohou zcela vyvinut.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud se s ohledem na podobou uplatněné kasační argumentace předně zabýval přípustností kasační stížnosti. Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost není přípustná.

[9] Je třeba zdůraznit, že kasační stížnost lze podat jen z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Kasační stížnost podaná z jiných důvodů je nepřípustná dle § 104 odst. 4 s. ř. s. Stěžovatel musí reagovat na argumentaci krajského soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou závěry, které krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, nesprávné. Pokud tak neučiní a pouze znovu zopakuje námitky, které uvedl v řízení před krajským soudem, aniž by jakkoliv reflektoval argumentaci krajského soudu, pak za předpokladu, že uvedené námitky krajský soud vypořádal a nelze v jejich opakování spatřovat setrvání na dříve vznesené argumentaci, která je nadále schopná obstát proti závěrům krajského soudu, nejsou takové námitky přípustné (usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, čj. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, ze dne 15. 9. 2009, čj. 6 Ads 113/2009-43, nebo ze dne 14. 6. 2016, čj. 1 As 271/2015-36). Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Aby tedy byla přípustná, musí stěžovatel reagovat na rozhodnutí krajského soudu a kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě jeho závěry. Nepostačuje proto, je-li kasační stížnost pouhým opakováním žalobních námitek (viz též usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, čj. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS).

[10] Jinak řečeno, aby byla kasační stížnost přípustná a projednatelná, nemůže spočívat v pouhém zopakování žalobních námitek anebo se nemůže zakládat výhradně na argumentaci, která se zcela míjí s nosnými důvody napadeného rozhodnutí krajského soudu. Tomuto požadavku však stěžovatelka v tomto řízení nedostála.

[11] Nejvyšší správní soud se v dané věci s kasační argumentací podrobně seznámil. Jak ovšem ověřil, v argumentaci (odůvodnění) k jednotlivým okruhům námitek stěžovatelka argumentuje v zásadě shodně se žalobní argumentací (lze dodat, že již k odůvodnění žaloby krajský soud uvedl, že se shoduje s odůvodněním podaného odporu i odvolání). Ostatně většina kasační argumentace je i přímo formulována jako zpochybnění závěrů žalovaného, a nikoliv krajského soudu. Odůvodnění kasační stížnosti v předestřené podobě nemůže v dané věci představovat ani přípustné zopakování argumentace, které by mohlo proti závěrům napadeného rozsudku nadále obstát. Jak plyne z výše provedené rekapitulace, napadený rozsudek na jednotlivé okruhy žalobní argumentace reagoval a srozumitelně je vypořádal.

[12] Stěžovatelka v kasační stížnosti v úvodu označila dva okruhy kasační argumentace, konkrétně jde o naplnění znaku materiální škodlivosti jejího jednání a přiměřenosti uložené pokuty. Nijak konkrétně však na závěry krajského soudu nereaguje. Samotné odůvodnění kasační stížnosti se skládá z 9 bodů, přičemž body 1. a 2. jsou uvozovací (bez argumentace) a bod 9. obsahuje závěrečný návrh. Bod 3. kasační stížnosti je pak totožný s úvodní částí

pokračování

bodu 6. žaloby, bod 6. kasační stížnosti je v podstatě totožný s bodem 9. žaloby a bod 7. kasační stížnosti se shoduje s bodem 10. žaloby.

[13] Poukazuje-li stěžovatelka v bodě 4. kasační stížnosti na to, že jejím cílem nebylo se na dané situaci (chybějících roušek) obohatit a opětovně přitom poukazuje na to, že v jejím případně nebyl naplněn materiální znak přestupku, lze předně poukázat na to, že krajský soud své závěry v dané věci nezaložil na úvahách týkajících se záměru stěžovatelky při dovozu roušek. V tomto směru se tady kasační argumentace se závěry krajského soudu mívá. Ve vztahu k naplnění materiálních znaků přestupku krajský soud jasně vysvětlil (viz bod 6. odůvodnění napadeného rozsudku), že správní orgány vzaly situaci na jaře 2020 v ČR v potaz, přičemž kromě klasické cesty dovozu ochranných prostředků (ve smyslu nařízení 2016/425) existoval i „alternativní“ postup (dle shora již taktéž zmíněného doporučení 403/2020), nicméně stěžovatelka nevyužila ani jeden z nich. Na tato (klíčová) východiska však stěžovatelka v kasační stížnosti (nejen v dané části) nijak nereaguje a setrvává na shodné či velmi obdobné argumentaci, kterou uplatnila již v předchozím soudním i správním řízení. Nejvyššímu správnímu soudu přitom nepřísluší za stěžovatelku její argumentaci zpochybňující závěry krajského soudu jakkoliv domýšlet. Lze dodat že pokud stěžovatelka v této souvislosti upozorňuje na pochybení žalovaného spočívající ve zpětném hodnocení krize nastalé v dané době v ČR, právě takto danou část odůvodnění napadeného rozhodnutí vyhodnotil i krajský soud. Ten dospěl nicméně k tomu, že jde o dílčí nedostatek, přes který závěry správních orgánů obstojí. Tento závěr krajského soudu nicméně stěžovatelka již nijak nepochybňuje.

[14] Skutečností, že respirátory byly testovány dle čínské technické normy a byl k nim přiložen i certifikát evropské oznamované zkušebny, si byly krajský soud i správní orgány vědomy. Stěžovatelka nicméně v kasační stížnosti kromě prostého konstatování těchto skutečností (viz bod 5. kasační stížnosti) nic dalšího neuvádí, tedy ani v této její části nelze přípustnou kasační námitku spatřovat.

[15] Jde-li pak o závěrečnou část kasační stížnosti (její bod 8.), která se týká upuštění od uložení od správního trestu dle § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, i zde lze předeslat, že touto otázkou se již správní orgány zabývaly. Stejně tak se k této otázce v návaznosti na stručnou žalobní námitku vyjádřil i krajský soud (viz bod 7. napadeného rozsudku). Na způsob vypořádání této námitky ze strany krajského soudu nicméně stěžovatelka opět nijak nereaguje. V této souvislosti Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že v návaznosti na otázku upuštění od uložení správního trestu stěžovatelka v kasační stížnosti nově zdůrazňuje, že k obdobnému jednání již z její strany nebude docházet, přičemž v posledních 3 letech jde v dané oblasti o první její zjištěné porušení zákona. V případě těchto (stěžovatelkou nyní uváděných) skutečností však nejenže není zřejmé, v jakém směru přesně mají zpochybnit závěry napadeného rozsudku, především však nelze přehlédnout, že stěžovatelka je v řízení před krajským soudem neuplatnila (viz zejm. bod 13. žaloby), ač tak nepochybně učinit mohla (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Ani danou část kasační stížnosti proto nelze shledat přípustnou.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka z výše uvedených důvodů v kasační stížnosti neuplatnila ani jednu přípustnou kasační námitku, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že

kasační stížnost jako celek je nepřipustná, a proto ji odmítl [§ 104 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. a § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[18] Nejvyšší správní soud rozhodl o vrácení soudního poplatku za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč stěžovateli podle § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Podle tohoto ustanovení soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut. Soudní poplatek ve výši 5 000 Kč tak bude v souladu s § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích vrácen k rukám jejího zástupce, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. dubna 2024

Milan Podhrázký
předseda senátu